

МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТАМИ ФАКУЛЬТЕТУ ПРАВА ТА ЛІНГВІСТИКИ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ (2018)

Метою моніторингу було вивчення рівня задоволеності студентами якістю освітнього процесу Білоцерківського НАУ, визначення ставлення студентів до навчання з метою вдосконалення якості організації освітнього процесу і рівня викладання.

Анкетування проведено у листопаді 2018 року.

Учасники анкетування – студенти факультету права та лінгвістики усіх курсів бакалаврського і магістерського рівнів вищої освіти.

Всього опитано: 239 респондентів. Їх контингент представлено на рис. 1:

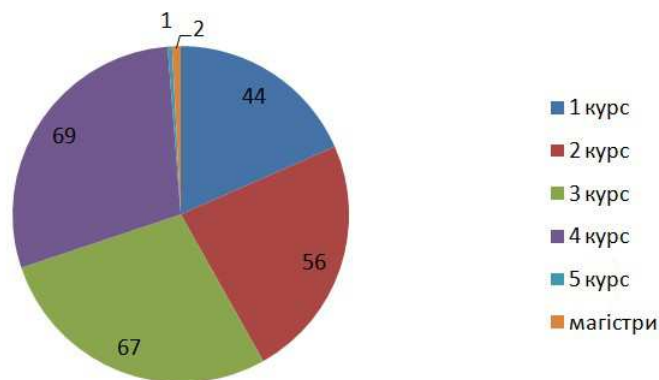

Рис. 1. Контингент респондентів (осіб)

Анкету було поділено на три блоки: організація освітнього процесу, рівень викладання дисциплін і ставлення студента до навчання. Для кожного блоку було визначено критерії оцінювання. Оцінку здійснювали за 5-бальною шкалою:

5 балів – якість проявляється практично завжди;

4 бали – якість проявляється часто;

3 бали – якість проявляється приблизно в 50 % випадків;

2 бали – якість проявляється рідко;

1 бал – якість відсутня.

Результати оцінювання студентами організації освітнього процесу представлено у таблиці 1.

Відповідно до результатів анкетування, оцінка організації освітнього процесу за всіма критеріями є досить високою. Найвищі оцінки студенти поставили за критеріями "задоволеність навчанням за обраною спеціальністю", "спрямованість дисциплін на майбутню професію", "доступ до навчальної і наукової літератури бібліотеки". Найнижче студенти оцінили "обґрунтованість навантаження на студентів".

Таблиця 1. Оцінювання організації освітнього процесу студентами факультету права та лінгвістики (у відсотках)

№ з/п	Критерій оцінювання	Бали					
		5	4	3	2	1	не оцінювали
1	Задоволеність навчанням за обраною спеціальністю	53	30	14	2	1	0
2	Співвідношення теоретичної і практичної частини	34	43	17	4,5	1	0,5
3	Зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін	41	40	14	3	2	0
4	Спрямованість дисциплін на майбутню професію	48	36	9,5	4	2	0,5
5	Обґрунтованість навантаження на студентів (кількість дисциплін на семестр, кількість годин на тиждень аудиторної і самостійної роботи)	40	36	17	4	2,5	0,5
6	Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, зарубіжні лектори, дискусії тощо)	41	34	13	8	4	0
7	Залучення студентів до організації, проведення і участі в наукових і практичних заходах	48	29	13	5	3	0,5
8	Доступ до програм підготовки, графіків освітнього процесу, розкладів і робочих програм дисциплін	41	38	13	5	3	1
9	Доступ до навчальної і наукової літератури бібліотеки університету	57,7	24,6	13,8	1,7	1,7	0,5
10	Загальна оцінка якості освітніх послуг, які надає Університет	37	44	12	4	2	1

Загальну оцінку якості наданих освітніх послуг по курсах представлено у таблиці 2.

Найвищими балами його оцінили студенти 1 (61,4 % опитаних оцінили на 5 балів і 36,4 % на 4 бали) і 3 (34,3 % на 5 балів і 46,2 % на 4-бали) курсів. 6 % студентів різних курсів оцінили якість освітніх послуг негативно, 12 % - задовільно. *** Кількісний показник студентів магістратури є недостатнім для виведення валідного показника якості.

Таблиця 2. Оцінювання якості освітніх послуг університету студентами різних курсів (у відсотках)

№ з/п	Курс, на якому навчається студент	Бали					
		5	4	3	2	1	не оцінювали
1	1 курс	61,4	36,4	0	0	0	2,2
2	2 курс	36	39	16	7	0	2
3	3 курс	34,3	46,2	10,5	3	4,5	1,5
4	4 курс	25	49	16	4	3	3
5	5 курс	-	-	-	-	-	-
6	магістри	-	-	-	-	-	-
Всього		37	43	12	4	2	2

Рівень викладання дисциплін студентам було запропоновано оцінити за 10 критеріями (табл. 3). Аналіз результатів показав, що студенти у цілому задоволені рівнем викладання дисциплін.

Найвищими балами оцінено показники: "організованість і підготовленість занять", "зацікавленість викладачів навчити і допомогти студенту", "доброзичливість, тактовність, толерантність викладачів до студентів".

Високими балами оцінено також показники: "організованість самостійної роботи студентів" і "можливість самоперевірки засвоєних знань, умінь, навичок".

Найвищим є показник негативних оцінювань показника "можливість отримання практичного досвіду професійної діяльності". Відтак, необхідно більшу увагу приділити формуванню фахових компетентностей студентів на практичних заняттях і практичному застосуванню засвоєного матеріалу.

Таблиця 3. Оцінювання рівня викладання дисциплін студентами факультету права та лінгвістики (у відсотках)

№ з/п	Критерій оцінювання	Бали					
		5	4	3	2	1	не оцінювали
1	Організованість і підготовленість занять	53,1	37,2	7,1	0,8	1,3	0,5
2	Зацікавленість викладачів навчити і допомогти студенту	54	35	8	2	1	0
3	Забезпеченість навчально-методичними матеріалами (підручники, посібники, методичні вказівки, презентаційні і роздаткові матеріали)	37,7	36,8	18	3	4	0,5
4	Доступ до електронних ресурсів університету (е-навчання на платформі Moodle)	44	31	14	6	5	0
5	Можливість отримання	37,6	34,7	13,8	6,7	6,7	0,5

	практичного досвіду професійної діяльності (клініки, наукові лабораторії, підприємства, організації, поля, сади, господарства)						
6	Взаємозв'язок теоретичних знань з практичними завданнями	48,1	31,8	12,6	5	1,7	0,8
7	Доброзичливість, тактовність, толерантність викладачів до студентів	60	28	7	2	2	1
8	Прозорість, зрозумілість і справедливість оцінювання	49	29	15	4	2	1
9	Організованість самостійної роботи студентів (завдання, методичні вказівки, консультації викладачів)	47,7	36,8	11,7	0,5	2,5	0,8
10	Можливість самоперевірки засвоєних знань, умінь, навичок (контрольні питання, завдання, тести)	54	29,7	10,9	1,3	3,3	0,8

Особистісне ставлення студентів до навчання оцінювалося за такими показниками: відвідування занять; підготовленість до занять; активність на заняттях; робота на платформі Moodle; участь у конференціях, олімпіадах, наукових гуртках, конкурсах студентських робіт:

Таблиця 4. Оцінювання власного ставлення до навчання студентами факультету права та лінгвістики (у відсотках)

№ з/п	Критерій оцінювання	Бали					
		5	4	3	2	1	не оцінювали
1	Відвідування занять	53	33	11	2	1	0
2	Підготовленість до занять	38,9	40,5	15,9	3	1,7	0
3	Активність на заняттях	38,5	39	15,5	4	2	0
4	Робота на платформі Moodle	36	33	17	7	7	0
5	Участь у конференціях, олімпіадах, наукових гуртках, конкурсах студентських робіт	24,2	27	21,3	10,5	17	0

Аналіз результатів (табл. 4) показав, що студенти досить високо оцінюють свою навчальну діяльність, визнають її активною. Так, 79,4 % респондентів вважають, що рівень їх підготовленості до занять можна оцінити 4-5 балами, переважна більшість активні на заняттях та у використанні навчальних ресурсів, розміщених на платформі Moodle. 51,30 % респондентів відмітили, що є активними учасниками конференцій, олімпіад, наукових гуртків тощо. Частка тих, хто негативно оцінює своє ставлення до навчання, не перевищує 6 %.

Висновки і рекомендації

1. Оцінка студентами факультету права та лінгвістики організації освітнього процесу за всіма критеріями є досить високою. Загалом 81 % оцінили якість освітніх послуг університету на 4–5 балів.

2. Найвищими (4–5) балами студентами оцінено задоволеність навчанням за обраною спеціальністю (83 %); спрямованість дисципліни на майбутню професію (84 %); зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін (81 %), доступ до навчальної і наукової літератури бібліотеки (82,3 %).

3. 6 % студентів різних курсів оцінили якість освітніх послуг негативно, 12 % - задовільно.

4. Щодо рівня викладання дисциплін, студенти найбільше задоволені: організованістю та підготовленістю занять (90,3 %); мотивованістю викладачів у сприянні студентам під час навчання (89 %), а також доброзичливістю й тактовністю їхнього ставлення до студентів (88 %).

5. Уваги потребує практичний і професійний аспекти навчання, оскільки найвищим з-поміж інших є показник незадоволеності показником «можливість отримання практичного досвіду професійної діяльності». Необхідно більшу увагу приділити формуванню фахових компетентностей студентів на практичних заняттях і проходженню практики.

6. Переважна більшість студентів високо оцінюють свою навчальну діяльність – визнають її активною, систематичною. 51,30 % респондентів відмітили, що є активними учасниками конференцій, олімпіад, наукових гуртків, конкурсів студентських робіт. Частка тих, хто негативно оцінює своє ставлення до навчання, не перевищує 6 %. Рекомендовано активізувати роботу наставникам груп і викладачам щодо мотивації навчальної діяльності окремих студентів.